

ความสำคัญของศูนย์การค้าในเมือง

ศูนย์การค้า เป็นแหล่งกิจกรรมทางด้านการเศรษฐกิจที่สำคัญของเมือง เพราะประกอบด้วยกิจกรรมด้านการค้าและด้านธุรกิจต่าง ๆ เช่น ทางสรรพสินค้า สำนักงานธนาคาร โรงภาพยนตร์ และร้านค้าต่าง ๆ ซึ่งกิจกรรมเหล่านี้เมื่ออยู่ร่วมกัน จะก่อให้เกิดทั้งผลดีและผลเสียแก่ส่วนรวม ผลดีก็คือ ศูนย์การค้าสามารถอำนวยความสะดวกทางการค้าและการบริการด้านธุรกิจต่าง ๆ ส่วนผลเสียก็คือ บริเวณศูนย์การค้าจะมีการจราจรที่คับคั่งและติดขัด รวมทั้งสถานที่จอดรถที่ไม่เหมาะสม และเพียงพอแก่ความต้องการ ดังนั้น ศูนย์การค้าจึงมีความสำคัญอย่างมากต่อระบบเศรษฐกิจของเมือง

ความสัมพันธ์ของศูนย์การค้ากับระบบการจราจร

เนื่องจากศูนย์การค้าประกอบด้วยกิจกรรมด้านธุรกิจ และสินค้าต่าง ๆ ดังนั้นจะเป็นสิ่งสำคัญที่จะดึงดูดให้เกิดการเดินทางมายังบริเวณศูนย์การค้า จึงทำให้ปริมาณจราจรแออัดและคับคั่ง ซึ่งจะประกอบด้วย รถยนต์ส่วนบุคคล รถแท็กซี่ รถบรรทุก และการขนส่งมวลชน ดังนั้น ความต้องการที่จอดรถจึงมีเพิ่มมากขึ้นด้วย ซึ่งทำให้ผู้จอดรถจะประสบปัญหาที่จอดรถในบริเวณศูนย์การค้ามากกว่าแห่งอื่น ๆ ของตัวเมือง

ความสำคัญของปัญหาที่จอดรถ

ปัญหาของบริเวณศูนย์การค้าในประเทศไทยส่วนมากมักเป็นเรื่องการขาดแคลนที่จอดรถที่เพียงพอและความไม่เหมาะสมของตำแหน่งของลานจอดรถ สาเหตุบาง

ประการที่มองเห็นได้ที่ทำให้บริเวณศูนย์การค้าประสบปัญหาดังกล่าวอย่างมากก็คือ ศูนย์การค้ามักจะมีบริเวณพื้นที่จำกัด และโดยปกติที่ดินบริเวณศูนย์การค้าจะมีราคาสูง ทั้งมักจะถูกใช้ไปในการก่อสร้างตัวอาคารสำหรับการค้าและธุรกิจ เป็นส่วนใหญ่ไม่มีเหลือ เพียงพอสำหรับลานจอดรถ สาเหตุอีกประการหนึ่งคือปริมาณยานพาหนะที่เพิ่มมากขึ้นในแต่ละปี จากรายงานของ Freeman Fox & Partners "แสดงให้เห็นถึงการเพิ่มของยานพาหนะในรอบ ๑๐ ปีของกรุงเทพฯ รถยนต์ส่วนบุคคลเพิ่มขึ้นจาก ๒๗,๐๐๐ คันในปี พ.ศ. ๒๕๐๘ เป็น ๒๒๐,๐๐๐ คันในปี พ.ศ. ๒๕๑๘ และรถบรรทุกเพิ่มจาก ๓๘,๐๐๐ คัน เป็น ๕๒,๐๐๐ คัน" ซึ่งอาจเป็นผลให้การใช้ยานพาหนะมายังศูนย์การค้าเพิ่มปริมาณมากขึ้นทุก ๆ ปีตามไปด้วย ประกอบกับการปรับปรุงการจราจรบริเวณในตัวเมืองโดยการจำกัดเวลาการจอดรถชิดขอบทาง หรือการห้ามจอดบนถนนบางสาย อาจเป็นผลให้ปริมาณความต้องการที่จอดรถในบริเวณศูนย์การค้าเพิ่มมากขึ้นด้วย

จากปัญหาดังกล่าว ก่อให้เกิดผลกับ

- ก. คนที่ขับยานพาหนะมายังบริเวณศูนย์การค้า ต้องประสบปัญหาที่จอดรถไม่เพียงพอ หรือไม่สะดวกสบาย
- ข. บริเวณภายในศูนย์การค้าเองจะต้องมีปัญหาเกี่ยวกับการจัดระบบที่จอดรถให้เหมาะสมและพอเพียงกับความต้องการ
- ค. บริเวณภายนอกโดยรอบศูนย์การค้าจะต้องประสบปัญหาเกี่ยวกับการคับคั่งของการจราจรบริเวณทางเข้า-ออก ศูนย์การค้า และบริเวณถนนที่ผ่านศูนย์การค้าเป็นต้น

วัตถุประสงค์และขอบเขตของการวิจัย

เนื่องจากการจัดทำที่จอดรถที่นิยมกระทำกันในปัจจุบันได้ใช้วิธีจัดทำที่จอดรถไว้ในเนื้อที่ที่อยู่ใกล้ เคียง หรือบริเวณที่ได้รับการพัฒนาแล้วเท่านั้น ในบางครั้งจึงเกิดปัญหาที่ว่าที่จอดรถที่จัดทำไว้ไม่สามารถใช้ในการบริการแก่ผู้จอดที่เข้าใช้พื้นที่ที่ต้องการได้ทั้งหมด โดยเฉพาะในบริเวณศูนย์กลางการค้าจะประสบปัญหาเช่นนี้บ่อยที่สุด ทั้งนี้ ในการวิจัยนี้จะมุ่งศึกษาถึงผลต่าง ๆ ที่มีต่อที่บริเวณที่จอดรถของศูนย์กลางการค้า ซึ่งเรียกว่า **Central Business District (CBD.)** โดยการศึกษาจะใช้ที่จอดรถของบริเวณศูนย์กลางการค้าสยามสแควร์ เป็นกรณีของการวิเคราะห์ และจัดทำข้อเสนอแนะ โดยมีวัตถุประสงค์และขอบเขตของการวิจัยดังนี้

- ก. เพื่อศึกษาถึงคุณลักษณะต่าง ๆ ของสภาพระบบที่จอดรถที่มีอยู่เดิม
(Physical Characteristics of Parking)
- ข. เพื่อศึกษาถึงลักษณะการใช้งานของระบบการจอดรถ (Parking Usage) ในบริเวณศูนย์กลางการค้าสยามสแควร์ในสภาพปัจจุบัน
- ค. ศึกษาเปรียบเทียบระหว่างลักษณะการใช้งานของที่จอดรถ (Parking Usage) กับการสนองตอบของที่จอดรถ (Parking Supply) ในสภาพปัจจุบันของศูนย์กลางการค้าสยามสแควร์
- ง. ศึกษาเปรียบเทียบระหว่างความต้องการที่จอดรถ (Parking Demand) กับการสนองตอบของที่จอดรถ (Parking Supply) และแสดงวิธีการศึกษาที่ถูกต้อง เพื่อหาความต้องการที่จอดรถ และการใช้ที่จอดรถของระบบที่จอดรถในบริเวณศูนย์กลางการค้าสยามสแควร์ในสภาพปัจจุบัน
- จ. เพื่อวิเคราะห์ถึงสภาพแวดล้อมและคุณลักษณะต่าง ๆ ของผู้เช่าจอดรถ (Parker Characteristics) ที่มีต่อระบบการจอดรถของบริเวณศูนย์กลางการค้าสยามสแควร์ในปัจจุบัน และวางแผนในช่วงระยะเวลาสั้น (Short - Range Planning)

แนว เหตุผลทฤษฎีที่สำคัญหรือสมมุติฐาน

ก. สิ่งสำคัญในการศึกษาเกี่ยวกับการวางแผนระบบการขนส่ง ที่จะต้องพิจารณารวมถึง ส่วนที่เกี่ยวกับถนนและส่วนที่เกี่ยวกับจุดหมายปลายทางของการเดินทาง และจุดหมายปลายทางที่สำคัญของระบบการขนส่งภายในเมืองก็คือที่จอดรถ (Parking Facilities)

ข. การมีสถานที่จอดรถที่เพียงพอและสมบูรณ์ จะมีผลสำคัญยิ่งต่อระบบการขนส่งภายในเมือง อันจะสะท้อนถึงรูปแบบของการเดินทางที่สะดวก และมีประสิทธิภาพ ดังนั้น ที่จอดรถและคุณลักษณะของที่จอดรถ จะเป็นสิ่งสำคัญส่วนหนึ่งที่จะทำให้สิ่ง กังกล่าวเป็นผลสำเร็จได้

ค. คุณลักษณะของช่วงเวลาจอดรถ (Parking Duration) และการคุ้มครองอย่างลักษณะของผู้นำรถเข้าจอดในพื้นที่ที่ทำการศึกษ เป็นสิ่งหนึ่งที่ใช้ เป็นแนว เหตุผลเพื่อทราบถึงความต้องการที่จอดรถ

ขั้นตอนและวิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยจะใช้บริ เวณศูนย์การค้าสยามสแควร์ เป็นตัวอย่างของการศึกษา เพื่อแสดงการวิเคราะห์และการจัดทำข้อเสนอแนะ และสามารถนำไปใช้ประยุกต์กับการศึกษาบริ เวณศูนย์การค้าอื่น ๆ ได้

ขั้นตอนและวิธี การดำเนินการวิจัย เกี่ยวกับระบบที่จอดรถในบริ เวณศูนย์การค้าสยามสแควร์ สามารถแยกออกได้ดังนี้

- ก. การสำรวจข้อมูลและการ เก็บข้อมูล สามารถแยกออกได้ดังนี้
 ๑. การสำรวจลักษณะที่จอดรถที่มีอยู่เดิม (Existing Parking Inventories) และการสำรวจจำนวนการสนองตอบของที่จอดรถ(Parking Supply)
 ๒. การสำรวจช่วงเวลาจอดรถ (Parking Durations)
 ๓. การสำรวจการใช้ที่จอดรถ (Parking Usage) ในสภาพปัจจุบัน

๔. การวัดปริมาณยวดยานบริเวณทางเข้า-ออก (Cordon Count)

๕. แบบสอบถามผู้นำยวดยานเข้าบริเวณศูนย์การค้าสยามสแควร์

(Parking Interviews)

๖. การจำแนกชนิดยวดยานที่เข้าบริเวณศูนย์การค้าสยามสแควร์ (Vehicular Classifications)

ข. การวิเคราะห์ข้อมูล ข้อมูลที่ได้จากการสำรวจและจากแบบสอบถาม ถูกนำมาวิเคราะห์ในลักษณะของตาราง (Tabular Analysis) และการแสดง โดยกราฟ (Graphical Analysis) และหาความสัมพันธ์ของตัวแปรเพื่อใช้ในการ เปรียบเทียบ และการพยากรณ์

ค. ทำการปรับปรุงหรือเลือกแนวทางสำหรับระบบการจราจรของศูนย์การค้า สยามสแควร์ในปัจจุบัน และวางแผนในช่วงระยะเวลาด้าน (Short - Range Planning)

ง. สรุปผลและขอเสนอแนะ

ความสำคัญหรือประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัยนี้

ประโยชน์ที่จะได้รับจากผลของการวิจัยเกี่ยวกับระบบการจราจรในบริเวณ ศูนย์การค้าสยามสแควร์นี้ สามารถสรุปได้ดังนี้

ก. เพื่อเข้าใจถึงส่วนประกอบต่าง ๆ ที่จะมีผลต่อระบบที่จราจรในบริเวณ ศูนย์การค้า และการนำส่วนประกอบต่าง ๆ เหล่านี้มาวิเคราะห์ถึงระดับความสามารถ ของระบบที่จราจรในบริเวณศูนย์การค้าที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน

ข. เพื่อสามารถที่จะจัดระบบที่จราจรให้เพียงพอสำหรับความต้องการที่จราจร ในบริเวณศูนย์การค้าสำหรับการวางแผนในช่วง เวลาด้าน

ค. สามารถปรับปรุงระบบการจราจรในสภาพปัจจุบันของศูนย์การค้าให้มี ประสิทธิภาพ หรือสามารถจะเลือกขอเสนอแนะอื่นที่เหมาะสม และให้ประโยชน์มากกว่า ที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน

ง. เมื่อระบบการจ่อครดดีขึ้น จะมีผลทำให้ระบบการจราจรในบริเวณ
ใกล้เคียงมีการคิซ้ท่น้อยลง ซึ่งจะช่วยลดความสูญเสียบทางเศรษฐกิจลงได้

จ. เพื่อแสดงถึงการศึกษาและการวิเคราะห์ที่ถูกต้อง ซึ่งจะสามารถ
ประยุกต์กับการศึกษาในสถานที่จ่อครดแห่งอื่น ๆ ที่จะทำการปรับปรุง หรือที่จะจัดสร้าง
ขึ้น เพื่อสนองตอบความต้องการที่จ่อครดของศูนย์การคานัน ๆ